

209

ד.ס.א

פרוטוקול מס' 36/א

מישיבת וועדה הכספיים

ביום ב', י"ד בטבת תשס"ז - 26.12.1955 בשעה 10.50

ג ר כ ח י מ :

חברי וועדת הכספיים:
חברי הוועדה:

- י. גורי - יו"ר
- א. בהיר
- א. בקר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- מ. חזני
- ז. סוזאייב
- י. ספיר
- ז. צור
- מ. קלמר

מוזמנים:

- ד"ר לנדאו - מנהל הארנונה
- מר כנרתי - מטעם המרכז החקלאי
- מר שוצברג - " " "
- מר חביב - " " "
- מר דרזין - מטעם משרד האוצר

חבר היום:

1. הק הארנונה לפיצוי נזקי מלחמה (תיקון).
2. כ"ן - האק ה"א.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

בקשר לתיקון חוק הארנונה שמענו מה בפי מלחמת מכובדת שאורגנה על ידי התאחדות בעלי הבתים, התאחדות האכרים וארגוני גופים אחרים. שמענו את תעצומותיהם על כמה מתיקוני החוק. גם המרכז החקלאי פנה אלינו בענין זה וביקש ששמע מה בפיו הוא. אתן את רשות הדבור לנציגי המרכז החקלאי.

מר שוצברג:

יש לנו כמה הערות לתיקונים שבחוק, כמה הצעות בקשר לתיקונים האחרונים כפי שמענו עליהם וכמה בקשות לתיקונים שאין להם קשר עם התיקונים האלה, אבל הם קשורים בחוק היסודי של הארנונה.

נקודה ראשונה. בתיקון המוצע מעלים את שווי הדירה עד כדי הכפלה. אני מתכוון לדירה במשק החקלאי. אין אנו רואים כל אפשרות להטיל עתה על המשק השלום נוסף. אין מקום להכפיל את תשלום הארנונה. אנו מסכימים שתעלן את השווי, כמו שהעלתם בפרדסים ובבננות מ-75 למאה ל"י, אולם לא יותר.

היות ואנו עומדים בענין זה של העלאת השווי אנו מסכימים להעלאה ביחס לפרדס, אולם יש מקום להבחין בין פרדס צעיר לבין פרדס ותיק. אין לראות פרדס נושא פרי כפרדס צעיר. יש לחשוב פרדס צעיר רק חטישים אחוז מפרדס נושא פרי.

מוצע כאן לתקן סעיף העוסק בתשלומים, ובמקום שלפני כן היה מקובל לפי החוק לשלם לחוד בעד המלאי ולחוד בעד יתר הדברים ב-4 מועדי תשלום, אתם מציעים לרכז את הדבר בשני מועדים בלבד. לא היינו מתנגדים לכך אילו לא הייתם מציעים להקדים את מועדי התשלומים. המדובר כאן על הקדמת התשלומים ברבע שנה. נציג עוד בפניכם את מצבנו באשרי, אבל נוכח המצוקה הזאת בה אנו נתונים באשראי אין מקום להקדים את תשלומי הארנונה.

אלה הם התיקונים שאנו מציעים בקשר לניסוח החוק שנידון עתה בוועדה, אבל נוסף על כך יש לנו כמה וכמה בקשות לגבי החוק עצמו כפי שהתפרסם ומבוצע על ידיכם.

בתוך מיתקני השקאה שבעדם משלמים ארנונה ישנם סעיפים כמו תעלות עפר וברכות עפר, שבעצם כל נזק אינו צפוי להם מפעולות מלחמה. אי אפשר להזיק להם. יש להוציא סעיפים אלה ולא לחייב את המשק לשלם ארנונה על תעלות עפר וברכות עפר, כי לא צפוי להם נזק.

ברשת השקאה יש סעיף עיקרי: צנורות. נתקלנו בתופעה. כלי דווקא משקים צעירים משלמים טכומים עצומים בעבור רשת הצנורות כולל אלה שבתוך האדמה בעומק רב. בעד צנורות מעל פני האדמה המועדים לפורענות - ברור שיש לשלם ארנונה, אבל לא בעד צנורות שבתוך האדמה בעומק רב. אנו מוכנים להוציא טכלל זה את רשת ההשקאה שבתוך היחידה המשקית עצמה.

החוק מבדיל בין טיבנים לבין מיתקנים. על אלה האחרונים חל תשלום יותר גבוה. משום מה חושבת הנהלת הארנונה כי אסמי תבואה ומגדלי תחמיץ אינם טיבנים אלא מיתקנים. בנין של בית חרושת הטותאים לצורכי החרושת בחשב כטיבנה והציוד כמיתקן. אותו הגיון צריך להפעיל גם לשטח זה של אסמי תבואה ומגדלי תחמיץ. יש לראות את המיבנים כטיבנים ואת המכונות כמיתקנים.

לגבי בניינים קלאיים במושבה אין טחשיבים את השירותים. לוקחים בחשבון את החדרים בלבד. אנו דורשים להפעיל אותו ההגיון גם בקיבוצים, במקום שהשירותים מקובצים. אחרת נראה בכך קיפוח לגבי המשק הקיבוצי.

יש סעיף המבדיל בין מלאי קלאי שהוא חצי אחוז בניגוד למלאי מסחרי שהוא אחוז שלם. אנו מקבלים הגיון זה, אבל יש בינינו לבין הנהלת הארנונה חילוקי דעות לגבי השאלה: מהו מלאי קלאי ומהו מלאי מסחרי. היתה תקופה שהנהלת הארנונה ראתה בפרות מלאי מסחרי. דבר זה תוקן. כתוב בחוק כי מלאי קלאי כולל את בעלי החיים, ומדוע איפוא רואה הנהלת הארנונה בדגים מלאי מסחרי?

כתוב בחוק כי מלאי קלאי כולל זבלים כיסיים, טיספוא וחומרים שונים אחרים המשמשים את החקלאות. אנו חושבים שגם חומרי הדלק וחומרי ההדברה לצורכי החקלאות יש לראות כמלאי קלאי לצורכי העסק החקלאי.

י. ספיר: אתה מתכוון גם לבניין? גם "שלב" מעביר תוצרת, ומדוע אתה דורש שינוי?

מר שנסברג: עוד אחזור לכך. לא חשבתי על כך. אני רוצה לעמוד על סעיף אחד שאיננו קשור בחוק. כל התיקונים שהוצעו כאן מן ההכרח שיטילו עומס גדול על החקלאי. מצבנו איננו מרשה כל תשלומים נוספים.

אנו יודעים שיש בחוק סעיפים טמויימים המבטיחים כי התשלומים ישולמו בזמן, ואם המשק לא יוכל לעמוד בכך ולא ישלם במועד הקבוע - יפסיד את הפיצויים. אני יודע גם עובדות בענין זה, עובדות של משקי ספר כמו טעין ברוך וניר-עם שניזוקו נזקים רציניים. משקים אלה לא שילמו את התשלומים במועד הנדרש,

לא טתוך רצון רע, אלא מפני שלא יכלו לעמוד בכך. אין ביכולתם לשלם. כאשר ביקשו פיצויים חשבתי לתומי כי אוכל להסביר את הדבר למנהל הארנונה ובעיקר כשמשקים אלה שילמו את הסכום שהיה מגיע מהם כעבור הטועד החוקי. בכל זאת לא נענה מנהל הארנונה באמרו כי החוק אינו מאפשר לתת פיצויים לפפגרים. דווקא משקים אלה הם העומדים בטבחן של הנזקים, דווקא להם קשה לשלם בטועד הנכון, אך בכל זאת אי אפשר שלא לתת להם פיצויים על הנזקים שניזוקו.

מר כנרת: לא אעמוד על הסעיפים עליהם עמד ידידי שוטברג. יש בהצעת החוק סעיף המציע להעלות שווי המטעים נוסף על הפרדסים והבננות. גם כאן אנו מציעים אותו טווח של ההעלאה, כלומר בגבול של 33%.

אשר למטעים שאינם נושאים פרי. יש לקבוע לכל סוג פרי את תקופת הגידול עד להיותו נושא פרי. יש לקבוע הגדרות ברורות בענין זה.

כן אנו מציעים בקשר עם חישוב הממוצע של הביטוח הן בעד מיבנים והן בעד מיבנים משתיים לא לימות שת שספת הגבייה. 4/10% בעד מיבנים המשמשים לשיכון ו-0,75% בעד מיבנים משקים. הביטוח: העלאה זו יכולה להגדיל במידה ניכרת את הסכום הכללי שמשלמים בעד מיבנים אלה משני הסוגים, אם אנו מסכימים בכלל בסעיף הקודם להעלות ערך האובייקט ב-33%. לו הייתה הערכה ברורה מה היחס בממוצע בכל משק חקלאי בין הערך הכללי של מבנה המבנים ובין הערך הכללי של בנינים משקים אפשר היה באופן מתימטי לעשות חישוב ממוצע של הפרמיה, אבל היות והדבר מסובך אנו מציעים לא לשנות את אחוז הגבייה עם הגדלת ערך האובייקטים.

אשר לברכות עפר. נכון שברכות עפר מטולאות מים מגדלי דגים, אולם במקרה של נזק - יינזקו הדגים ולא ברכות העפר. הדגים מבוטחים בנפרד כערך של טלאי שנת, אולם הנזק העלול להיגרם לברכה הנו אפסי.

אשר לרשת הצנורות. רשת הצנורות בתוך היישוב חייב בארנונה. לא כן בשדות הנרחבים לאורך של אלפי דונמים. זה איננו פגיע.

לשאלתו של ח"כ ספיר אני רוצה לומר, כי לא דין הבנזין של המשק החקלאי כדין הבנזין של חברת קואופרטיב. בלאו הכי טעניק החוק הנחות לחקלאים, לא רק בקשר לבנזין, ואין על כך עוררין.

מר חביב: ההצעות והתיקונים הובעו בבהירות מספיקה ולא ארבה להוסיף על כך. חברי וועדת הכספים יודעים כי התביעה נובעת מהעומס הכספי הנוסף שהמשק אינו יכול לעמוד בו.

אשר לבנזין. רוב התוצרת של המשק מוסעת בשירות המשק עצמו. השימוש בחומרי דלק הם אמצעים להובלת התוצרת. ההובלות המרוכזות על ידי חברות ההובלה אינן של תוצרת אלא של דברים כבדים הרבה יותר שאינם משמשים את הצרכים השוטפים של המשק.

בעיית התשלומים. הדבר נוגע ופוגע בעיקר בהתישנות הצעירה הנמצאת במקומות הרגישים ביותר מבחינה בטחונית. לא תמיד יש בידם לשלם בזמן את התשלומים המגיעים מהם. היה זמן שהסוכנות היהודית שילמה עבורם, לא כן עכשיו. אנו יודעים שההתפתחות המשקית לא הגיעה למחזור כספי נאות. המחזור הכספי שלהם מצומצם עד מאד. רשת החיים לגבי ההוצאות לא הגיעה עוד לשלב תיאום. אני מבקש לענין זה תשומת לב מיוחדת.

א. בהיר :

אין אתה יכול להכניס בחוק סעיף האומר, כי גם אם לא שילמו המסכים את החשלוּם בזמן - יש לשלם להם פיצויים במקרה שניזוקו. יתכן שתציעו משהו קונקרטי: אולי אתם מציעים להקל במשך חמש השנים הראשונות, ואחר כך לעמוד בתוקף על התביעות. תשלום הפיצויים אולי אינו צריך להיות קשור עם דיוק זמני החשלוּמים במשך מספר שנים. על כל פנים הבעיה מוכרחה לבוא על פתרונה על ידי נוסחה ברורה. תציעו הצעה קונקרטית בענין זה.

לענין הטיבנים. חדר שנבנה עד שנת 1932 שוויו לצורך חוק זה 120 ל"י. אם משלטים פיצויים של 75% יסתכם הדבר בששים עד תשעים ל"י. אינני יודע אם יש בכך הגיון.

לענין הדלק. אינני מעריך את הדבר. אין מלאי של דלק בתוך המסכים שלנו. אם תעמוד שאלת הקמת מכוני דלק בדרום ובנגב - יתכן ויהיה עלינו לפתור את השאלה. לא כן עכשיו.

ב. כנרת :

אני מקבל את דברי חבר הכנסת בהיר בענין ההצעות הקונקרטיות. ישנו פרק הקרוי בשם ההתיישבות הצעירה. אנו מקווים שעוד תינתן לנו ההזדמנות להשמיע את דברינו בענין זה בפני וועדת הכספים: מהן ההנחות שאנו מבקשים לגבי ההתיישבות הצעירה במס ההכנסה, ארנובה וכו'.

איני יודע אם אבטא את דעת הכלל. בטוחני שחוק איננו טובל פיגורים וקשה מאד לנסח בחוק הנחה לספרע במקרה של פיגורים. פיגורים אינם ענין של מו"ט והסכם טכני בין שלטונות מס הארנובה ובין המבוטחים. אנו עומדים להציע, כי ההתיישבות הצעירה, דינה יהיה שווה בענין הארנובה ובענין מס הכנסה. אותן ההנחות שיחולו עליה בענין מס ההכנסה יחולו גם על תשלום מס הארנובה. אני מציע כי ההתיישבות הצעירה תשלם ב-50% פחות מאשר משלמת ההתיישבות הוותיקה. אם יתקבל הדבר - אינני חושב שנצטרך לבקש גם הנחות מבחינת הפיגורים. ההבדל בין ההתיישבות הצעירה וזו הוותיקה צריך להיות בגובה הפרסיה.

ברור לנו דבר אחד, שהחקלאות אינה יכולה תוך כדי תהליך קיומה ליצור רזרבות לפחת רגיל ולפחת שהזמן גרסו, להותיר עודף כספי, להכניסו לקרן על סנת שבנו הזמן אפשר יהיה להבטיח את הרקונסטרוקציה של המסק הזה. אין לה הכוח ולא האפשרות לשאת בפחת כפול.

דרך התשלום. לקרן זו של ביטוח חובה לנזקי מלחמה ששמו ארנובה, יתווסף סכום מסויים שנגבה מכל האובייקטים, לא רק ממגורים אלא גם מסטעים. והיה בבוא הזמן, ואני חושב שיש בקרן זו עכשיו כעשרים מיליון ל"י, ולפי החוק המוצע עם העלאה של 33% יהיה בה בשנה הבאה שלושים מיליון ל"י, תוספת של 10 מיליון ל"י - תכסה קרן זו את הנזקים. ההגיון הבריא ינחה את הממשלה ויאמר לה: הנה הקרן, הנה הנזקים, כל נהיה צמודים, וגם אם הפרסיה נשתלמה עבור בתי המגורים הרי אם המטעים ניזוקו - נכסה את הנזקים.

ג. שוטברג :

אני מבקש שהחוק יתן אפשרות למנהל הארנובה להתחשב במצבו הסיוח של המסק

בכל מקרה ומקרה.

הינ"ר י. גורי :

הויכוח בענין זה צהל לאחר צאת המשלחת. עתה מבקש את ד"ר לנדאו לומר רק אותם

הדברים שמן הראוי שהמשלחת תשמעם.

ד"ר לנדאו :

אי אפשר לקבל את העמדה המחלקת את הדברים לשניים: דבר שהוא בסיכון גדול ודבר שהנו בסיכון קטן. לא כל הדברים הנראים לעין הם הנתונים בסיכון גדול.

הביטוח הוא הדדי. אם לא תכירו בכך יצא שתל-אביב צריכה לתת פחות מאשר מסקי הספר הנמצאים באיזורי סכנה. בעיה זו של רשת הצנורות עסדה בפני בית המיפס. בית המיפס קבע פה אחד כי רשת ההשקאה הנמצאת באדמה נחשבת כציוד לצורך חוק זה.

אשר לסבנים המיוחדים כאססי תבואה ומי גדלי תחטיץ. בתעשייה הדברים פשוטים. מס הרכוש העירוני מעריך את שווי הבניין. לא כן בשטח החקלאי. לגבי השטח החקלאי חייבים היינו לקבוע מודד אחר. חישבנו בשנת 1950 לירה לחודש ל-20 מ"ט. אינך יכול איפוא להשוות את הדבר לחדר מגורים, אלא לראות בו מיתקן. אין לנו מודד אחר.

האם תשלום זה נמצא בקלוקולציה לצורכי א. כהיר:
חישוב מס ההכנסה?

זה סוכר לצורך חישוב הוצאות מס ההכנסה. ד"ר לנדאו:
המעריך מטעם מס רכוש עירוני מעריך את הבית כולו, כל מה שיש בו. בית זה שוויו לשנה מאה ל"י, סזה יורד 20% להחזקת הבית, ואילו השאר - עודף למס רכוש עירוני. לא כן בחקלאות. חדר האוכל אינו נחשב ואינו תופס מקום בחישוב מס רכוש חקלאי.

לענין הבנזין. אם נלך לאור הצעותיכם אתם יוכלו אוטונומי אשר לקנות בנזין בעין-חרוד לסל. הדבר לא מתקבל על הדעת. לעולם לא הכניס מסק לתוך מאזנו את הדלק שלו.

המסק חקלאי משלם בלאו הכי חמישים אחוז. חודש שנבנה עד 1932 נחשב כ-250 ל"י. חדר בכפר - 120 ל"י. הטלאי החקלאי כולו - בחמישים אחוז פחות.

אנקוט בלשון מספרים. חדר שנבנה עד שנת 1940 - עד כה שלמו בעבורו 576 פרוטה לשנה פרמיה, לפי הצעת המסלחת ישלמו מעתה 768 פרוטה לשנה ולפי הצעת החוק 1.152 ל"י. מבנה שנבנה אחרי חודש 1940 - עד כה שלמו 678 פרוטה לשנה, הצעתכם אוטרת: 890 פרוטה לשנה, הצעת החוק - 1.344 ל"י לשנה. אם נלך לפי 0,4% עד 0,75% הרי למסק שיש חמישה חדרים 24 מ"ט ובית 45 מ"ט - ישלם 21 לירות לשנה. המגורים מהווים אך 7 לירות בלבד. אם אנו מדברים על 0,5% הרי יש בזה כדי להוריד את התשלום, ואם אתם מציעים לגבות 0,75% הרי אתם רוצים רק להרע לעצמכם.

אי הדיוק במועדי התשלום. חוק הוא חוק. החוק צריך להיות קדוש גם בעיני האזרח וגם בעיני הפקיד. אין המדובר במס אלא בדמי ביטוח. הסכום השנתי שנצטבר בשנה זו הוא 8 מיליון ל"י. בתחילת השנה היה לנו 10 מיליון ל"י, כך שבסוף השנה יהיה לנו לא יותר מאשר 17-18 מיליון ל"י. החוק איננו מבדיל בין חטיבות. החוק איננו מקביל. כל נזק יכוסה.

יש הסכם בין האוצר לבין הסוכנות היהודית לגבי שלש השנים הראשונות של המתישב. הסוכנות משלמת 3/4 סכל סכום אותו צריך המסק לשלם. רבע אחוז בלבד מוטל על המתישב עצמו כדי לחנכו לשלם טסים. אין הסוכנות טובה כל כך. פשוטה הרכוש הוא שלה והיא משלמת עבורו.

המתיישב יצטרך מעתה לשלם בעצמו. הסוכנות הודיעה כי אין בכוחה לעמוד ולשאת בכך. מר כנרת:

אני מודה לב"כ המרכז החקלאי. היו"ר י. גורדי:

אנו עוברים לדיון.

ש. דיין:

אני רוצה להעיר הערות לשאלות שהוצגו.
השאלות שנתעוררו מעידות כי החברים
חושבים שאנו מבקשים עדיפות לחקלאות. ואמנם, לפי דעתי, יש לתת
עדיפות לחקלאות. אין המדובר במספר קטן של משקים, במספר קטן זה
של משקים מבוססים, כי רוב רובו הגדול של המשקים החקלאים בתוניס
במצב רע, ויש לגשת אליהם באטת מידה אחרת לגמרי. ברור שערכו של
הבנין בספר קטן מערכו של הבנין בעיר. בכך אין ספק. אולם עובדה
היא כי עלינו להגן על הבנין שבספר.

לפי דעתי צריכים תשלומים אלה להיגבות
כל עוד לא יגיעו המשקים לדי ביסוס מן הסוכנות היהודית, כי אין
בכוחו של המשק לברו לעמוד בכך. כאשר לא יוכל המשק לשלם ולא יעמוד
בהתחייבותו זו על הארנונה לפנות לסוכנות היהודית ולדרוש את תשלום
הפרמיה. כל עוד המשק בחסותה של הסוכנות הרי גם רכושו הוא רכוש
הסוכנות, ואת התביעות יש להפנות אל הסוכנות.

צריכה להימצא הדרך. לא יתכן שמשק שלא
שילם 20 ל"י המגיעות מסנו יפסיד במקרה הצורך אלף ל"י פיצויים.
אולי תוכל בעייה זו לבוא על פתרון גם בדרך של ערבויות: ערבות
של תנובה, של בנק החקלאות, של הסוכנות או של כל מוסד אחר.

אשר להתישבות הצעירה. אני כשלעצמי, אם
אפשרי היה הדבר, הייתי משחררה בכלל מחובת תשלום. על כל פנים
הייתי מציע שבמשך 5-6 שנים הראשונות לקיומו ישלם רק חמישים אחוז
מהסכום אותו משלמת ההתישבות הותיקה.

י. ספיר:

הועלו כאן הצעות שאינן בהצעת החוק. אין
זה שולל את האפשרות לדון גם בהן אם
אחד החברים יציען בשם. אני שואל: מה סדר הדיון בסעיף זה?

הינ"ר י. גורי:

השאלה היא: אם אפשר להציע דברים נוספים
על אלה שהוצעו על ידי הממשלה?

ד"ר סיטרון:

אני הייתי אומר שדבר מהפכני איננו יכול
לבוא לדיון, אך במקרה כזה של תיקונים
לסעיפים, תיקונים שאינם מהפכניים - לפי דעתי כן.

י. ספיר:

טעניבת זהות המחשבה שבין המשלחת הזאת
לביין המשלחת הקודמת. זהות מחשבה האומרת:
אין זה אלא עומס כספי נוסף שהמשק אינו יכול לעמוד בו. רואים
את הדבר הזה לא כביטוח אלא כמס.

נקודה שניה. החוק מחייב לשלם חמישים
אחוז מהערך שבו הנכס מבוטח, ולא מהערך הריאלי. ענין זה של ביטוח
סקבל איפוא גוון לגמרי אחר. ברור הוא שמי שישלם לפי המתכונת
הקיימת - יקבל אחוז לא גדול מהנזק שייגרם. ואין ישקם, אין יתקן
את הנזק - בכך אין החוק הזה עוסק. על כן כל דקדוקי הענינות של
הגדלה בעשרים אחוז או שלושים אחוז אינה עונה על השאלה, כי אין
בה כדי לתת את הפיצוי המתאים. על כן באו יוזמי ההצעה ואמרו: עלינו
לפתוח חברת ביטוח ברשות ולא כחובה. כלומר - יכול אדם להעריך את
נכסיו ככל אשר ירצה ולשלם פרמיה הסותאמת לערך הריאלי, ואז - יקבל
פיצוי בהתאם לערך הריאלי. יש כאן איפוא שני דברים. מאחר שהחוק
הזה, היקפו והפיצוי של חמישים אחוז מהערך המבוטח איננו עונה על
הצרכים האמיתיים - אין טעם להגדיל את האחוז בעשרים או אפילו בשלושים,
הצבור רואה בזאת בלאו הכי מס ולא ביטוח. מצד שני - יש פתח למעונינים
כביטוח. המעונין יכול לבטח, ובבוא השעה יקבל את הפיצוי המלא.

אם המדובר במלחמה הרי כל המושגים שיש לנו היום הם עורבה פרו. אינני חושב שהספר יותר מסוכן מאשר תל-אביב. להיפך, אולי תל-אביב היא הסוכנת ביותר. ועוד, פרדס צעיר הוא יותר מסוכן מאשר פרדס נושא פרי, הנזק הגדול הוא תמיד בטעמים הצעירים.

אשר להתישבות הצעירה. השאלה היא: עם מי אנו מדברים, האם מדברים אנו עם המתיישב או עם הסוכנות היהודית. הסוכנות מספקת לאדם המתיישב, העולה על חוקע את כל צרכיו, היא הנותנת לו את המסך, את הבית, את הרפת ואת הכלים לצרכיו. אינני יכול איפוא לראות במתיישב נושא מתאים להטלת מס. יתר על כן, המתיישבים מתחלפים. אנו עדים לתבודות. הגורם הקבוע הנשאר הוא הסוכנות היהודית או הממשלה. האחריות על הנכס בטשן תקופה מסוימת של ההתבססות היא על הסוכנות או על הממשלה. במידה שאנו מדברים על הספר, הרי המושג ספר זה עם ענין לאומי. כולנו מעוניינים כי השיקום בספר יהיה יותר מהיר ויותר קל. הייתי מוכן על כן אפילו לתת פרט לספר: לא 75% אלא 100%.

אני רוצה לשאול: איך אנו דנים? לגבי העניינים המופיעים בחוק יש לי כמה הערות.

הינר י. גורי:
התחלנו את הקריאה הראשונה של החוק. קבלנו משלחות. המשלחות הציגו בעיות שונות. אפשר להצמיד את הצעות המשלחות לסעיפים השונים המופיעים בחוק.

(קורא סעיף 4)

ק. קלטר:
אשר לסעיף האחרון - הרשות לבוא ולשנות את הביטוח.

הצבור רואה בזאת מס. עלינו לחנכו לכך שידאה בכך ביטוח. עלינו לחייב את האנשים לבטח את משקיהם נאת רכושם. אין אנו יכולים מצד אחד לחייב ומצד שני לתת יד חופשית. אחת מן השתים או שחוק הוא חוק המתיישב את כולם ואז הממשלה היא האחראית לקבוע את הערך האמיתי של הדידה, או שאין זה אלא ביטוח של רצון, והמעוניין לבטח את עצמו - יבוא ויבטח. יש לקבוע תקנה אחת וחוק אחד לגבי כולם.

א. הרצפלד:
קשה לתאם את המחשבה עם המעשה. מטרתו של החוק היתה פשוטה. החוק נוצר בקשר עם העבר. המציאות הוכיחה שיש בו צורך גם לגבי העתיד. מטרתו של החוק - תועלתו האישית של הטבח. הבעיה היא שיהיו לנו בשעת צרה אמצעים לשקם את הבתים.

אשר להתישבות החדשה. ההסכם עם הסוכנות אינו אלא לשלש שנים בלבד. לאחר שלש שנים נופל העומס כולו על המתיישב. התישבות של שלש שנים רחוקה מלהיות מבוטסת. אנו מגיעים לביטוח רק בשנה השמינית, לפעמים גם בשנה העשירית.

א. בהיר:
אתה, ד"ר לבדאו, מכניס תיקון באסדרך, שמעתה ואילך תיעשה ההערכה מדי חודש בחודשו ולא פעמים בשנה.

ד"ר לבדאו:
לא! כאן המדובר רק על בניינים חדשים, כי אין אנו רוצים שאלה יישארו ללא ביטוח.

א. בהיר:
אם כך - אין לי התנגדות.

ו. צור:
אני מציע לא לשנות בענין זה. לא איכפת לי אם הבניינים החדשים יישארו מספר חדשים ללא ביטוח.

א. בהיר:
איני מקבל את דברי ח"כ קלמר באשר לשויון כל האזרחים, בטקרה של מלחמה כוללת זה נכון, כי יהיה גם שיקום כולל. לא כן בטקרי פגיעות. כאן יש לתת אפשרות לכל אדם ולכל טעם להגדיל את הביטוח.

סעיף 14 (תיקון)

ד"ר לנדאו:
הדבר בא כדי לתאם חוק זה עם חוק מס רכוש עירוני. אנו רוצים כי דרך הגבייה תהיה אחת בשני הסקרים.

י. ספיר:
עוד טעם נביע לכך שגם מס ההכנסה יופיע על טופס אחד.

ד"ר לנדאו:
אני חושב כי מענינה של וועדת הכספים לדאוג לייעילות הגבייה וצמצום ההוצאות הכרוכות בה.

סעיף 19 (תיקון)

ד"ר לנדאו:
סכום של 600 ל"י איננו ריאלי אלא תיאורטי. החוק קובע כי דירה בת 5 חדשים - סכום של 600 ל"י. אנו באים ומציעים להעמיד את 600 הל"י לא על חמישה חדשים אלא על 2,5 חדשים. אחרת נשאיר חמישה חדרים לא מבוטחים.

י. ספיר:
השאלה היא: למה התכווננו? יוצא מכאן כי דווקא האנשים הקטנים בעלי האמצעים הדלים יישארו לא מבוטחים, כי זהו כל רכושם.

א. בהיר:
הם יהיו מבוטחים, אלא שיהיו פטורים מתשלום.

י. ספיר:
דירה של 2,5 חדר אינו עולה 600 ל"י אלא לפחות 7000 ל"י.

ד"ר לנדאו:
לא בכל מקום. רק בעיר. בכפר - פחות. 2,5 חדרים בכפר שווים לחדר וחצי בעיר.

י. ספיר:
איני יכול להבין את הפטור. אני מבין שפוטורים אנשים שהם בבחינת סקרים של האנשים שיש להם דירות ש שלהם אינם סקרים סוציאליים, ואינני יודע למה אתם מבקשים לפטרם?

א. בהיר:
אני מציע שה"ר לנדאו לאחר התייעצות עם שר האוצר יביא לנו חנות דעת על אפשרות ביטול הסעיף המספיל בפטור, ומתן רשות לסנהל הארנונה לפטור בטקרים סוציאליים.

א. בקר:
אחת מן השתיים: אם יש פטור הרי החובה כרוכה בזכות. פטור מתשלום אינו אומר

ביטול זכותי לקבל פיצוי

ח. קלמר:
אני מתנגד לבטל את הדבר. אני רוצה להעלות את הסכומים. אני מתנגד לפטור לסנהל את

הזכות להחליט בכל מקרה ומקרה

א. הרצפלד:

אני שמח סוף סוף כי הגענו לכך שאנו
מבינים את מושג ה"פטור". פטור איננו
אוטר שאין האדם זכאי לקבל אחר כך תשלום. בענין זה היו בינינו
ויכוחים חסורים.

בענין החדרים והסכומים צריך לבוא תיקון.

ז. צור:

איך אתם יודעים על מה יש לגבות ארנונה?
האם יש רישום?

ד"ר לנדאו:

על כל אחד ואחד לתת הצהרה. אחת מן השתיים:
או שמאסינים אנו לו על הצהרתו או ששולחים
אנו לטשקו ולביתו מעריך.

היו"ר י. גורי:

בזה נסיים הפעם. נמשיך לדון בנושא זה
בשבוע הבא. אני נועל את הישיבה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.15